

393

mokslo darbai

ISSN 1392-0448

LIETUVOS ISTORIJOS STUDIJS

11
2003

PR

583

ISSN 1392-0448

Lietuvos istorijos studijos

VILNIUS UNIVERSITY

Studies of Lithuania's History

2003

Vol. 11

Research papers

Published since 1992

Vilnius University Publishing House

2003

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Lietuvos istorijos studijos

2003

11 tomas

Mokslo darbai

Leidžiami nuo 1992 metų

Redaktorių kolegija (Editorial Board)

Vyriausiasis redaktorius (Editor-in-Chief)

Prof. habil. dr. *Vygintas Bronius Pšibilskis* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Atsakingasis sekretorius (Executive Secretary)

Doc. dr. *Sigitas Jegelevičius* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Nariai (Editors):

Prof. habil. dr. *Juliusz Bardach* – Lenkijos mokslų akademija (Istorija 05H)
Academy of Sciences of Poland (History 05H)

Prof. dr. *Alfredas Bumblauskas* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Prof. dr. *Zenonas Butkus* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Habil. dr. *Sven Ekdahl* – Geteborgo universitetas, Švedija (Istorija 05H)
University of Gothenburg (Göteborg) (History 05H)

Prof. habil. dr. *Algirdas Gaižutis* – Lietuvos mokslų akademija, Kultūros ir meno
institutas (Filosofija 01H)
Academy of Sciences of Lithuania, Institut of
Culture and Art (Philosophy 01H)

Prof. habil. dr. *Edvardas Gudavičius* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Prof. habil. dr. *Mečislovas Jučas* – Vilniaus universitetas (Istorija 05H)
Vilnius University (History 05H)

Prof. habil. dr. *Aleksandr Mylnikov* – Rusijos mokslų akademijos Petro Didžiojo
antropologijos ir etnografijos muziejaus
(Kunstkamera) tyrimų institutas (Istorija 05H)
Research Institute of Russia Academy of Sciences
Peter the Great Museum Anthropology and
Ethnography (Kunstkamer) (History 05H)
Lietuvos istorijos institutas (Istorija 05H)
Institute of History of Lithuania (History 05H)

Doc. dr. *Edmundas Rimša*

Prof. habil. dr. *Henryk Samsonowicz* – Varšuvos universitetas (Istorija 05H)
Warsaw University, Poland (History 05H)

Redakcijos adresas (Address):

Vilniaus universiteto Istorijos fakultetas
(Vilnius University Faculty of History)
Universiteto g. 7, LT-2734 Vilnius, Lithuania
El. paštas (e-mail): janina.leoniene@if.vu.lt
<http://www.leidykla.vu.lt/inetleid/ist-stud/stud.html>

Straipsniai vertinti dviejų recenzentų
The articles were reviewed by two experts

© Vilniaus universiteto leidykla, 2003
© Vilnius University Publishing House, 2003

TURINYS

STRAIPSNIAI IR PRANEŠIMAI

<i>Marius Ščavinskas. Renovatio imperii Romani: krikščioniškosios pasaulėžiūros dėmuo</i>	9
<i>Darius Baronas. Kęstučio pabėgimas iš Marienburgo</i>	23
<i>Andrius Marcinkevičius. Kauno stačiatikių draugijos 1918–1939 metais</i>	34
<i>Nerijus Šepetys. Slaptieji 1939 metų SSRS–Vokietijos susitarimai ir Lietuvos Nepriklausomybės (ne)atkūrimo vizijos bei keliai (1988–1990)</i>	47
<i>Gediminas Bubnys, Zenonas Simas Kriaučeliūnas. Kauno suaugusiųjų institutas. 1941–1944 metai</i>	60
<i>Justinas Braslauskas. Nacių politika Lietuvos pramonės srityje ir jos rezultatai</i>	68

KNYGŲ LENTYNOJE

<i>Saulius Pivoras. Skandinavija Lietuvos užsienio politikoje. – Rec.: Grigaravičiūtė S. Skandinavija Lietuvos diplomatijoje 1918–1940 metais. Vilnius, 2002. 291 p.</i>	77
--	----

MOKSLINIS GYVENIMAS

<i>Sigitas Jegelevičius. Pasipriešinimas ar kolaboravimas? Lietuvių ir lenkų istorikų konferencija Varšuvoje</i>	79
<i>Arūnas Vyšniauskas. Mokslinė konferencija Lietuvos 1922 metų Konstitucijai paminėti</i>	94
<i>Algirdas Jakubčionis. Europos Parlamento rezoliucijos dvidešimtmečiui skirta mokslinė konferencija</i>	96

APIE DISERTACIJŲ GYNIMĄ

VILNIAUS UNIVERSITETO ISTORIJOS FAKULTETE

<i>Ryšard Gaidis. Abipusis „chameleono sindromas“. Lenkija tarpukario lietuvių visuomenės akiratyje. Pamąstymai apie Audriaus Abromaičio disertaciją „Lenkija ir Lietuvos visuomenė: požiūriai į Lenkiją Lietuvoje 1918–1940 m.“ ir jos gynimą</i>	98
--	----

CONTENT

ARTICLES AND REPORTS

<i>Marius Ščavinskas. Renovatio imperii Romani: The aspect of Christian world outlook</i>	9
<i>Darius Baronas. The flight of Prince Kęstutis from captivity in Marienburg</i>	23
<i>Andrius Marcinkevičius. The Orthodox societies of Kaunas during the period 1918–1939</i>	34
<i>Nerijus Šepetyš. Secret Nazi–Soviet Protocols of 1939 and Visions and Ways of Restoration / Nonrestoration of Lithuanian Independence</i>	47
<i>Gediminas Bubnys, Zenonas Simas Kriaučeliūnas. Kaunas Adult Institute (1941–1944)</i>	60
<i>Justinas Braslauskas. Nazi policy towards the Lithuanian Industry and its results</i>	68

BOOK SHELF

<i>Saulius Pivoras. Scandinavia in Lithuania's foreign policy. – Rec.: Grigaravičiūtė S. Skandinavija Lietuvos diplomatijoje 1918–1940 metais (Scandinavia in Lithuania's diplomacy in 1918–1940). Vilnius, 2002. 291 p.</i>	77
--	----

SCIENTIFIC LIFE

<i>Sigitas Jegelevičius. Resistance or collaboration? The conference of Lithuanian and Polish historians in Warsaw</i>	79
<i>Arūnas Vyšniauskas. The scientific conference dedicated devoted to the Lithuanian Constitution of 1922</i>	94
<i>Algirdas Jakubčionis. Scientific conference To commemorate the 20th anniversary of the resolution of the European Parliament</i>	96

ABOUT THE DEFENCE OF THESIS

AT THE DEPARTMENT OF HISTORY IN VILNIUS UNIVERSITY

<i>Ryšard Gaidis. The two-way „Syndrom of the Chameleon“. Poland in the interwar Lithuanian Society's view</i>	98
--	----

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ И СООБЩЕНИЯ

<i>Марюс Шавинкас. Renovatio imperii Romani: аспект христианского мировоззрения</i>	9
<i>Дарюс Баронас. Побег Кястутиса из Мариенбурга</i>	23
<i>Андрюс Марцинкявичюс. Православные общества Каунаса в 1918–1939 гг.</i>	34
<i>Нериюс Шяпетис. Секретные соглашения СССР–Германии 1939 г. и визия и пути (не)восстановления независимости Литвы (1988–1990)</i>	47
<i>Гедиминас Бубнис, Зенонас Симас Кряучелюнас. Каунасский институт для взрослых (1941–1944 гг.)</i>	60
<i>Юстинас Браслаускас. Политика нацистов в Литве в области промышленности и ее результаты</i>	68

НА КНИЖНОЙ ПОЛКЕ

<i>Саулюс Пиворас. Скандинавия во внешней политике Литвы. – Ред.: Grigaravičiūtė S. Skandinavija Lietuvos diplomatijoje 1918–1940 metais. Vilnius, 2002. 291 с. (Григаравичюте С. Скандинавия в дипломатии Литвы 1918–1940 гг.)</i>	77
---	----

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

<i>Сигитас Егелявичюс. Сопrotивление или сотрудничество? Конференция литовских и польских историков в Варшаве</i>	79
<i>Арунас Вишняускас. Научная конференция, посвященная Конституции Литвы 1922 года</i>	94
<i>Альгирдас Якубченис. Научная конференция, посвященная 20-летию резолюции Европарламента</i>	96

О ЗАЩИТЕ ДИССЕРТАЦИЙ

НА ИСТОРИЧЕСКОМ ФАКУЛЬТЕТЕ ВИЛЬНЮССКОГО УНИВЕРСИТЕТА

<i>Рышард Гайдис. Обоюдный „синдром хамелеона“. Польша в кругозоре литовской общественности междувоенного периода. Размышления о докторской диссертации Аудрюса Абромайтиса „Польша и общественность Литвы: взгляд на Польшу в Литве в 1918–1940 гг.“ и ее защите</i>	98
---	----